

Kraje ČR

- **Autor:** Mgr. K. Poskočilová
- **Vytvořeno v období:** 1.8.2011 – 31.8.2011
- **Ročník:** 8.
- **Vzdělávací oblast:** Člověk a příroda, vzdělávací obor: Zeměpis
- **Anotace:** Část uceleného souboru učebních materiálů seznamujících žáky se základními poznatky ze znalostí světa a lidské činnosti závislé na okolním prostředí.
- **Použité zdroje:**
- Pardubický kraj. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- 2011 [cit. 2011-08-22]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Pardubick%C3%BD_kraj
- Vlast. *Vlastenci* [online]. 2011 [cit. 2011-08-22]. Dostupné z: <http://vlast.cz/zakladni-poznatky-o-cesku/>

Základní informace

- ◎ **Rozloha:** 4519 km²
- ◎ **Počet obyvatel:** cca 89 700 obyvatel
- ◎ **Počet obcí:** 452 obcí, z celkového počtu obcí je 34 měst
- ◎ **Krajské město:** Pardubice

Poloha a sousední kraje

Vlajka a znak kraje

Okresy pardubického kraje

Chrudim
Pardubice
Svitavy
Ústí nad Orlicí

Města

Významné vodní toky

- Labe
- Tichá Orlice
- Chrudimka

Horstvo a povrch

- Většinu území kraje tvoří pahorkatiny a vrchoviny přecházející do nížin kolem Labe.
- Na hranici s Polskem se tyčí třetí nejvyšší pohoří v Česku, masív Králického Sněžníku. Na něj k severozápadu navazují nižší a plošší Orlické hory.
- Na jihu začíná Železnými horami a Žďárskými vrchy Českomoravská vysočina.

Chráněné krajinné oblasti

Železné hory – zasahuje do okresu
Chrudim

Žďárské vrchy – zasahuje do okresů
Chrudim a Svitavy

Orlické hory – zasahuje do okresu Ústí
nad Orlicí

Zemědělství

- Rostlinná výroba je soustředěna především v oblasti Polabí, kde se pěstuje pšenice, kukuřice (na zrno), cukrová řepa a některé druhy zeleniny nebo ovoce.
- Na jižním okraji kraje je hojně pěstována řepka olejka, méně pak brambory.
- Živočišná výroba je soustředěna především u větších měst a to hlavně Pardubic. Pardubice jsou též nejvýznamnější oblast v chovu koní.
- Dále je v kraji hodně drůbežáren, ale ani chov prasat a skotu zde není nijak zanedbatelný.

Průmysl

- ◉ energetický
- ◉ strojírenský
- ◉ chemický
- ◉ sklářský
- ◉ dřevozpracující
- ◉ textilní
- ◉ papírenský
- ◉ potravinářský

Zajímavosti

Nejnižší bod: Labe u Kojic, na západní hranici kraje, 200 m n.m.

Nejstarší hřebčín: Kladruby nad Labem, rok 1552

Nejprudší sjezdovka: areál pod Sviní horou u města Králíky

Nejtěžší a nejstarší dostih: Velká pardubická steeplechase

Největší město: Pardubice, 89 725 obyvatel

Nejvyšší bod: Králický Sněžník, 1423 m n.m.

Největší vodní plocha: Sečská přehrada, 220 ha

Největší chráněné území: Přírodní rezervace Maštale, 1088ha

Nejvyšší komín: Chvaletická elektrárna, 300 m

Nejdelší řeka: Chrudimka, 104,4 km

Pardubický perník

Historie perníku

- Výroba perníku se v Pardubicích traduje už od 15. století
- Cech perníkářů existoval již v době Viléma z Pernštejna. Právo vyrábět perník potvrdila v roce 1756 rakouská císařovna Marie Terezie. Avšak sláva pardubického perníku je vlastně novodobá záležitost. Příprava oblíbené pochoutky ve velkém se traduje na přelomu 19. a 20. století, kdy byly založeny továrny a výrobní perníku.

Pardubický perník

- Pardubický perník je definován jako sladké pečivo tmavě hnědé barvy. Jeho původní receptura se skládala z medu, mouky a pepře. A právě od pepře pochází název perník (původně pepník). Perníkové těsto je vykrajováno do různých tvarů - častým motivem je například perníkové srdce. Pardubický perník bývá exportován na velké vzdálenosti, a proto je vyráběn tak, aby během těchto dlouhých cest neutrpěla jeho kvalita. Za svou trvanlivost vděčí silnému podílu koření a také tvrdosti a suchosti.

Osobnosti kraje

© Kamil Resler 1893-1961

- právník a milovník knih

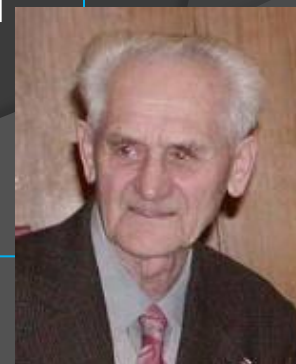
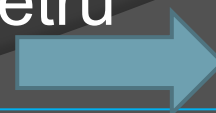
© Rudolf Popler 1899-1932

- jeden z nejvýznamnějších všestranných dostihových jezdců meziválečného Československa

© Václav Čevona 1922-2008

- československý atlet a olympionik, v letech 1944 až 1951 pětinasobným mistrem Československa v běhu na 1500 metrů

Velká pardubická

- Velká pardubická je dostihový závod konající se každou druhou říjnovou neděli na dostihovém závodišti v Pardubicích. Jde o nejtěžší dostih v kontinentální části Evropy.
- Dráha tohoto dostihu měří 6900 metrů a má celkem 31 překážek, koně ji běží přibližně 9–10 minut. Na startu se setkává asi 15 až 20 koní s těmi nejlepšími žokeji převážně z České republiky.
- Název Velká pardubická se vžil pro označení celého dostihového víkendu.
- Posledním a hlavním dostihem je dostih pojmenovaný po současném sponzorovi Velká pardubická České pojišťovny.
- První závod se uskutečnil roku 1836 na chlumeckém panství Oktaviána Kinského.
- Ve Velké pardubické mohou startovat pouze šestiletí a starší koně, kteří musí v příslušném roce úspěšně absolvovat jeden ze čtyř kvalifikačních dostihů (kvalifikovat se).

Zajímavosti o dostihu

- Dostih má pouze jednoho vítěze-rekordmana. Čtyřikrát vyhrál Velkou pardubickou kůň Železník.
- Nový časový rekord je z roku 2008 – **8:59,9 min.** Průměrná rychlost na 6900 metrů dlouhé trati činí 12,78 m/s – 46,00 km/h. O rekord se postarala bělka Sixteen s žokejem Bartošem v sedle.
- V roce 1909 dostih nedokončil žádný kůň.
- V roce 1920 byl dostih ukončen bez vítěze. Jediný Jonathan, který doběhl do cíle, byl diskvalifikován pro překročení daného časového limitu.
- Nejmladším vítězem se stal Josef Vavroušek roku 1956. V sedle Letce.
- Nejstarším vítězem je amatér Vladimír Hejmovský, který vyhrál ve věku 59 let na koni Salvátor.
- Jediným osminásobným vítězem je žokej Josef Váňa.
- Jedinou ženou, která zvítězila ve Velké pardubické, byla Lata Brandisová. Stalo se tak v roce 1937 a jela v sedle klisny Normy.
- Jediný žokej, který vyhrál čtyři ročníky za sebou, byl Peter Gehm (2001–2004).

Dráha Velké pardubické

120. Velká pardubická steeplechase

10. října 2010

START

Dostih je určen: sedmiletým a starším koním, kteří splnili kvalifikační podmínky

Délka dostihu: 6900 metrů

Povrch dráhy: většinou travnatý, přibližně čtvrtinu tvoří oranice

Počet překážek: 31

Časový rekord:
08:58,99 minut
klisna Sixteen
rok 2008

CÍL

1 Živý plot

2 Živý plot s příkopem

3 Malý vodní příkop

4 Taxisův příkop

5 Irská lavice

6 Popkovický příkop

7 Francouzský skok

8 9 Malé zahrádky

10 Anglický skok

10a Prodloužený Taxis

11 Živý plot s příkopem

12 Živý plot – seskok

13 Živý plot

14 Poplerův skok

15 Drop

16 Kamenná zeď

17 Hadí příkop

18 Velký vodní příkop

19 Malý Taxisův příkop

20 21 Velké zahrádky

22 Suchý příkop

23 Steeplechase skok

24 Živý plot

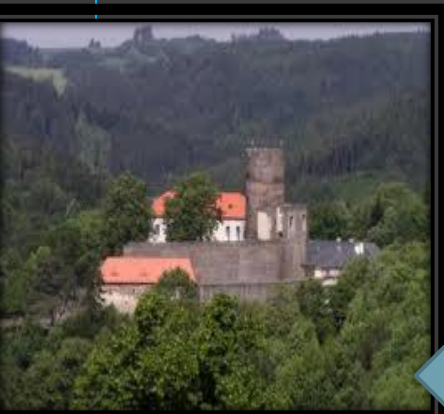
25 Velký anglický skok

26 Suchý příkop

27 Havlíův skok

28 29 30 Proutěnky

Hrady a zámky v této oblasti

Zámek Choltice
Zámek Bystré
Hrad Rychmburk

← Hrad Svojanov

Zámek Heřmanův Městec

Zámek Chrast →

Hrad Chrudim

a další...

Děkuji za pozornost